

İMANIN GÜZELLİĞİ: SEVGİ, SAYGI VE HÜRMET

Kâinatın mutasarrıfı Hâlık'ımız, Râzık'ımız Allahu Teâlâ hazretlerine vechinin celâline layık ve saltanatının azametine münasip hadsiz hesapsız hamd ü senâlar olsun.

Allahu Teâlâ hazretlerinin âlemlere rahmet olarak gönderdiği başımızın tâcı, yoluna canımız malımız feda, Efendimiz Muhammed-i Mustafâ *sallallahu aleyhi ve alâ sâiri'l-enbiyâi ve'l-mürselîn* Efendimiz'e ve ona tâbi olanlara; âl'ine, ezvâcına, ashabına, etbâına, Hulefâ-i Râşidîn'ine, mürşidîn-i kirâmımıza, sâdâd-ı turuk-u aliyyemize, cümle evliyâullahın, mukarrabînin ve salihlerin ruhlarına salât ü selâm, tahiyyat ü ihtiram olsun.

Cümle enbiyâ ve mürselînin ve hasseten şu makama ismi verilmiş olan ve Musa *aleyhisselam*'ın fetâsı olan Yuşa *aleyhimeselam*'a tahiyyat ve ihtiramlarımızı, salât ü selâmlarımızı arz ederiz. Mevlâ'mız onların ruhları ne tarzda şâd olacaksa bizden bu selamlarımızı tahiyyat ve ihtiramlarımızı o mübareklerle arz eyleyip ruhlarını bizlerden hoşnut eylesin. Peygamber Efendimiz'in ve cümle enbiyâ

ve mürselînin şefaathine cümlemizi nâil eylesin.

a. Hiçbir Ümmet Yoktur ki...

Âdab, bir konuşmaya önce Allahu Teâlâ hazretlerine hamd ü senâ ile başlamaktır. Her işin başında O olduğundan hamd ü senâ, salât ü selâm ve duadan sonra *Emmâ ba'd* denilir.

Emmâ ba'd: "Boynunuza borç olan ve çok güzel sevap kazandırıcı vazifeler olan hamd ü senâ, salât ü selâm ve dua vazifemizi yaptıktan sonra..." denilir.

Sözlerin en kıymetlisi Allah'ın kelamı olduğundan, yaratılmışların sözlerinin de en kıymetlisi *eşref-i mahlûkât ve seyyidi'l-evvelîne ve'l-âhirîn* olan *server-i enbiyâ ve mürselîn* olan Peygamber Efendimiz'in sözü olduğundan Kur'ân-ı Kerîm'in âyetlerine bakacak olursak Rabbimiz Teâlâ ve Tekaddes hazretleri Kur'ân-ı Kerîm'inde, Furkân-ı Hakîm'inde;

Bismillâhirrahmânirrahîm. Ve in min ümmetin illâ halâ fihâ nezîr. "Hiçbir ümmet yoktur ki oraya Allah bir vazifeli peygamber,

beşîr ve nezîr bir mübarek kulunu vazifelen-
dirip göndermiş olmasın!” buyuruyor.

Hiçbir yer yoktur! Allahu Teâlâ hazretleri
her yere mübarek insanlar göndermiştir ki
insanlar Allah’ın yolunu bilsinler, Allah’ın
yolunca ömürlerini sürsünler.

*Ve mâ erselnâke illâ rahmeten li'l-
âlemîn.*

Başka bir sebeple değil, âlemlere rahmet
olarak da Peygamber Efendimiz’i gönderdiğini
beyan ediyor ki onun gelmesi bizim için
sonsuz bir lütuf ve rahmettir.

“Dalalette kalmasın, hidayet bulsun, zu-
lumâtta durmasın, nura kavuşsunlar!” diye
Rabbimizin bizi sevmesinden, esirgemesinden
ve bize merhametindedir ki Allahu Teâlâ
hazretleri bir haberci gönderip cennetin gü-
zelliklerini, âhiretin tehlikelerini, cehenne-
min azabını önceden ihtar eyleyip azaba
düşmesinler, mükâfatları kaçırmassınlar diye
bildiriyor ki bu göndermesi de O’nun kullarına
erhamurrâhimîn, merhametlilerin en merha-
metlisi olduğundandır.

O halde bizim rahmetli mübarek şairimizin söylediği gibi;

Bastığın yerleri toprak diyerek geçme tanı,

Düşün altında yatan binlerce kefensiz yatanı.

Yerin altında nice mübarek insanlar vardır: Başta enbiyâ vardır ki âyet-i kerîmeye göre insanlar oldukça peygamber de gönderildiğine göre her beldede olduğundan bu beldede de adını bilmediğimiz nice enbiyâ vardı, gelmiş geçmişti. Ondan sonra evliyâullah, salihler ve şühedâ nice nice mübarek kullar vardır.

b. Allah'ın Sevdiği Kulların Hepsini Severiz

Lâ nüferriku beyne ehadin min rusulih.
“Allah’ın sevdiği kulların hepsini severiz.”

Sevdiği kulların hizmetinde olanları da severiz. Hizmetinde olanlara ayağının türabı olalım, hâk-i pâyine yüz sürmek bizler için şereftir, hiç birini ayırmayız.

Allahu Teâlâ hazretleri;

Tilke'r-rusulü faddalnâ ba'dahüm alâ ba'd buyurmuş.

Peygamberler, elçiler ki Allah bazısını bazısına tafdil eylemiş, üstün kılmıştır. Mer-
tebeleri farklıdır. Ulu'l-azm peygamberler
vardır. Peygamberlerin hepsinin serveri olan
Efendimiz Muhammed-i Mustafâ'mız *sallalla-
hu aleyhi ve âlihî ve selleme teslîman kesîra*
hazretleri vardır. Hepsine karşı bir sevgi duy-
duğumuz için hiç ayırt etmeyiz.

Kur'ân-ı Kerîm'imizden, Peygamber
Efendimiz'den aldığımız edeple çocuklarımızı-
za Nuh adını, Musa adını koyarız; yahudilerin
peygamberi diye gocunmayız. İsa adını, Ya-
kup, Yusuf gibi tanıdığımız her bir peygambe-
rin ismini severek evlatlarımıza koyarız. O
mübareklerin de sevgisi gönlümüzdedir, hür-
metleri kalbimizdedir; severiz, sayarız.

Allahu Teâlâ hazretleri Peygamber Efen-
dimiz'in ve o sevgili kullarının hepsinin sevgi-
sine ve şefaatine beraber bizleri nail eylesin.

Birisi bir mübarek zâttan bir tatlı iste-
miş, isteme şöyle olmuş: Ramazan'da halife,
o mübarek zâtı cemaatiyle çağırılmış:

“Bizim saraya buyurun, iftarı beraber yapalım.”

O da cemaatine demiş ki;

“Ey cemaat, halife çağırdı. Hadi akşam namazını orda kılalım, iftarı da orda yapalım; hepiniz davetlisiniz.”

Köşede oturan acayip bir yabancı, garip tavırlı biri demiş ki;

“Hocaefendi, sen git ben gelmiyorum. Yalnız aside tatlısı getir, ben onunla iftar edeyim, sen nereye gidersen git!”

Herkes birbirlerine bakınmış: Edebe göre hocaefendiye emir buyrulmaz. Davete icabet etmek sünnettir. Bu davet ediliyor, gitmiyor, bir de “Bana şunu getir...” diyor. Garipsemişler, “Herhalde meczup... Allah affeder herhalde.” demişler. Bırakıp gitmişler.

Halife bunları ağırlamış; bunlar mübarek, salih kullar diye izzet, ikram, itibar... Teravihi kılmışlar, şeyh efendi hazretleri evine gelmiş. Yatmış uyumuş, sahura kalkacak. Sonra camiye giderler, mukabele dinlerler vs.

Rüyada nurânî, gözleri kamaştıran pırl pırl bir cemaat var.

“Nedir bu cemaat?” diye sormuş. Demişler ki;

“Bunlar 124 bin peygamber!”

Salavatullâhi ve selâmuhû aleyhim ecmaîn.

“Şurada bir tanesi var...”

“O da server-i kâinat Muhammed-i Mustafâ *aleyhi efdalu's-salavât ve teslimât* hazretleri!”

Rüyada bir şey gördüğüne nasıl sevinmiş. Koşarak huzurlarına varmış, ayaklarına kapanmış. Efendimiz’e böyle yapınca Efendimiz -biraz kırgın, sitem etmiş- ona;

“Bizim sevdiğimiz bir kimse senden aside tatlısı istedi, sen vermedin!” demiş.

Biraz sitem etmiş yani kırgın.

“Eyvah!..”

O üzüntüden, heyecandan ter içinde uyanmış. Daha yeni yatmış [ama] hemen kalkmış:

“Acaba o adamcağız [camide] midir?”

Hem de bu Abdulkadir Geylanî Efendimiz'in dergâhının şeyhlerinden biriymiş, daha sonraki asırlarda yaşamış bir şeyh efendi.

Çünkü iftar edemedi, kim bilir neyle iftar etti! Herkes gitti, o camide kaldı.

“Acaba camide mi yatıyor, hâlâ ibadetle mi meşgul?..

Hemen evinden çıkmış; bakmış ki o garip kılıklı adam ay ışığında, sokağın öbür tarafına doğru gidiyor, arkadan seslenmeye başlamış:

“Dur mübarek, bekle, ne istersen getireceğim! Aside tatlısı da istesen başka tatlı da, her şeyi getireceğim, dur gitme!..”

Ama o yoluna devam ediyormuş, köşeye kadar gitmiş, tam döneceği sırada orada durmuş:

“Yaa şeyh efendi! Demek ki günün birinde fukaranın birisi senden bir şey istese 124 bin peygamberi ve Peygamber Efendimiz'i şahit getirmeyince vermeyeceksin öyle mi!..” demiş, köşeyi dönmüş.

O arkasından koşmuş bakmış, o tarafta kimseyi görememiş. Demek ki bir imtihan!

Bu neyi gösteriyor?

Lâ nüferriku beyne ehadin min rusulih.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz ve 124 bin peygamberin hepsinin sevgisi saygısı gönlümüzdedir. Allahu Teâlâ hazretleri şefaathlerine nail eylesin.

Bastığımız yerler peygamberlerle, şehitlerle, salihlerle dolu da şu teneffüs ettiğimiz hava nasıl?

Onu da biz bilmiyoruz, bazı gözler görüyor bazıları görmüyor. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hadd-i şer'î icra edilen bir kadının cenaze namazını kılarken namazı ayak parmakları ucunda kıldı. Dediler ki;

“Yâ Resûlallah, niye böyle kıldın?”

“Melâikeden basacak yer yok da ondan, o kadar çok melek var ki meleklerden basacak yer yok! Onları incitmeyeyim diye parmak ucunda durdum!” dedi.

Bizler nasıl insanlarız... Allah bizlere yardım eylesin, tevîkîni refîk eylesin, lutfeylesin, ihsan, ikram eylesin.

Keşfü’z-zünûn sahibi Kâtip Çelebi diyor ki;

“Bir gün şeyh efendimin evine gidiyordum, avlu kapısından içeri girdim. Baktım, evin kapısından birisi çıkıyor. Ben avlu kapısına girdim, birisi evin kapısından çıkıyor. Baktım ki birkaç sene önce vefat etmiş, ihvanımızdan falanca insan! Kapıdan çıkıyor, ben o tarafa doğru giderken o öbür tarafa dolandı gitti.”

İçeri girince demiş ki;

“Şeyhim, garip bir şey oldu: Avlu kapısını açınca sizin kapıdan birkaç sene önce vefat etmiş ihvanımızdan filanca efendinin çıktığını gördüm.”

“Evet evladım, olur. Ben de bidâyet-i hâlimde çarşıda pazarda dolaşırdım da çarşıdaki pazardaki esnaftan ziyade vefat etmişleri görürdüm!..” demiş.

Demek ki etrafımızdaki hava da boş değil, altımızdaki toprak da boş değil; hiçbir şey boş değil! Allahu Teâlâ hazretleri gören gözlerle gösteriyor. Melekleri, diğer mübarekleri

gösteriyor. Allahu Teâlâ hazretleri şefaathlerine nail eylesin.

Bir de şunu hatırlatayım, mübarek bir şair diyor ki;

İki cihanda tasarruf ehlidir rûh-u velî

Deme kim bu mürdedir bundan nice dermân ola

Ruh şemşîr-i Hüdâ'dır ten gılâf olmuş ana

Daha âlâ kâr eder bir tığ kim üryân ola.

Bu şiirin mânası şu oluyor:

“İki cihanda evliyâullahın ruhları serbesttir, faaliyette, tasarrufâtta bulunur. Deme ki bu vefat etmiştir, bunda ne derman olacak, deme!”

Sabahleyin dertli birisi geldi. Derdini açmış, gözyaşlarıyla diyor ki;

“[Mehmed Zâhid Kotku] Hocamız'ın kabrine gittim. Gözüme yeşil bir şey göründü; açıyorum görünüyor, kapatıyorum gene görünüyor!”

Çünkü ruh Allah'ın kılıcıdır, kılıç vücutta ona kın gibi olmuş. Kılıç kına konulduğu zaman kesmez ama kılıç kınından sıyrıldı mı keser. Onun için diyor ki;

“Daha âlâ keser, ruh beden kılıfından sıyrıldı mı daha çok tesir eder!”

Demek ki yerler boş değil, havalar boş değil! Sonra bu büyük mübarek insanların ervâh-ı tayyibelerinin tasarrufatı bazı gözlerin, öteki insanların görmediği şeyleri görmesi var.

Bunlardan bu mübarek makamın sahibi Yuşa *aleyhisselam*'a *aleyhi ve alâ nebiyyini e's-salâtu ve's-selâm*'a sözü getireceğim.

Yuşa *aleyhisselam*; Yesüa ve Yesü *aleyhisselam*. Allah'ın kurtardığı kimse, Allah'ın kurtarışı mânasına geliyormuş.

Neden?

Allah bu mübarekleri firavunun zulmünden kurtardı, ondan dolayı kendisine o isim verilmiş. Babasının adı Nûn; Yuşa b. Nûn. Kur'ân-ı Kerîm'de Musa *aleyhisselam*'ın fetâsı diye, Musa *aleyhisselam*'ın yanında, hizmetinde bulunup onun sahabisi olup onunla be-

raber gezen yiğit diye zikrediliyor, *fetâhu* diye geçiyor. 110 yıl yaşamış, Musa *aleyhisselam*'ın hizmetinde ihlâsla hizmetlerde bulunmuş.

Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'in kabri belli, Medine-i Münevverre'de. Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* hazretleri diyor ki;

“Beş yıl geçip de beni kabrimde ziyaret etmeyen bana üzüntü vermiş, cefa etmiş olur!”

Fırsatı varsa Efendimiz'i ziyaret edecek. Kabrini ziyaret etmenin onun ruhunun memnun edeceğini rûh-u pâk-i Peygamberi memnun edeceğini bildiriyor.

Makamı, kabri belli olan Allah'ın yegâne peygamberi Peygamber Efendimiz! Öteki peygamberlerin makamları var ama kabirleri tam tespit edilememiş. Rukn ile makam arasında nice peygamber var. Hicr-i İsmail denilen Kâbe-i Müşerrefe'nin duvarla çevrili hatim kısmında nice nice peygamber medfun bulunduğu rivayet ediliyor.

Allah'ın elçisi bir peygamber olarak Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz'i ziyaret ediyoruz. Elhamdülillah bu beldeye de Allahu Teâlâ hazretleri böyle bir peygamberin makamını nasip etmiş, onu ziyaret ediyoruz. Zaten ruh öyle bir muazzam varlık ki onlar için mesafe bahis konusu değil! Nerede olsa o ziyaretten haberdar olur, o ziyaretten memnun olur, o ziyaretçiye de himmeti, şefaati olur. Buna hiç şüphe yok!

Sonra bu mübarek makamı Beşiktaşlı Yahya Efendi hazretleri keşfen işaret buyurmuş. Bu evliyâullahın bilinen bir sıfatıdır, kerametlerinin cümlesinden bir çeşitidir ki keşf-i kubûr eylerler. Kabir kapalıyken kabrin içindekini görürler ve bilirler, kim olduğunu teşhis ederler.

Nitekim hadîs-i şerîfte delili var ki Peygamber Efendimiz iki kabrin yanından geçiyordu:

“Bu iki kabrin içindeki iki şahıs da şu anda kabrinde azap görüyor. Birisi söz taşırdı, arabozucu kötü bir huy, onun sözünü ona taşırdı. Ötekisi de küçük abdestini yaparken sakınıp korunmazdı ondan azap görüyor!”

diye kabrin yanından geçerlerken kabrin içindekilerin hâlini Peygamber *sallallahu aleyhi ve sellem* Efendimiz bildirdi.

Bizim İstanbul’umuzda bilinen bir hadise var:

Burada bir sahabi defnedilmiş ama düşmanlar görüp de mezarına saygısızlık etmesinler diye üstünü kapatmışlar, gömdükten sonra, düz etmişler, basmışlar üstünden de gezmişler ki oraya birisinin gömüldüğü belli olmasın. Saklı, toprağın altında!

Fatih Sultan Mehmed Han diyor ki;

“Hocam! Bu Peygamber Efendimiz’in mihmandarı, evine misafir etmiş; baba tarafından akrabası; hâfız-ı Kelâm-ı Kadîm; Medine camisinin muhterem, aziz imamı; Hz. Ali Efendimiz’in Medine valisi; büyük mücahit... İstanbul’a kadar gelmiş, mübarek sahabi Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretlerinin kabrini bulabilir misiniz?”

“Evet, şurasıdır!”

Oraya kazık çakıyorlar.

Fatih Sultan Mehmed de meraklı bir talebe; derviş ama dervişler de bazen meraktan

kendilerini kurtaramıyorlar, tam teslim olmuyorlar. Hocaefendi başka yere bakarken onun o kazık çaktığı yeri bellemiş ama gece onun farkında olmadığı bir zamanda onu kaldırtmış. Ondan sonra da demiş ki;

“Hocam kazığın yeri gene oynamış, kaldırmışlar; neresiydi acaba?”

Bakalım aynı yeri mi gösterecek yoksa başka yerimi gösterecek diye meydana getiriyor.

“Şurası mıydı, burası mıydı...”

“Hayır orası değil, şurasıydı.”

Yine bir gün evvel kazık çaktığı yeri göstermiş. Oraya kazdıkları zaman kitabesiyle beraber Ebû Eyyûb el-Ensârî hazretlerinin kabr-i saadetini bulmuşlar. Ve ondan sonra üzerine türbe edilmiş, mescit bina edilmiş. Bu gün de elhamdülillah bizim için beldemizde medâr-ı iftihârımızdır, Yuşa *aleyhisselam* Efendimiz de, Ebû Eyyûb el-Ensârî Efendimiz de beldemizin medâr-ı iftihârıdır. Çünkü;

c. Benim Ashabım Bulundukları Yerlerin Serdarıdır

“Benim ashabım buldukları beldelerin serdarı olacak, oranın cennetliklerini cennete götürürken onlar başta gidecekler; ötekiler arkada gidecekler!” buyruluyor.

Allah şefaathine erdirsin, onlarla beraber *bigayrihisâb* Firdevs-i âlâya girmeyi cümlemize nasip eylesin.

İşte onun gibi bir keşf-i kubûr, kabri anlama [meziyetiyle] burada Yuşa *aleyhisselam*'ın kabrini bulmak imtiyazı da, meziyeti de Beşiktaşlı Yahya Efendi *kaddesallâhu sırrahu'l-azîz* hazretlerine nasip olmuş.

Bir peygamber kabrini veya makamını ziyaret etmek fevkalade mühim bir hadise! Osmanlı şairlerinden Nabî diyor ki;

Sakın sûi edebden kûy-ı mahbûb-ı Hüdâ'dur bu!

“Medine-i Münevvere'de aman edebe riayet eyle, Medine lalettayin bir yer değildir; Allahu Teâlâ hazretlerinin habîbinin, Habîb-i Hüdâ'nın, habîbullahın mübarek türbesinin olduğu şehirdir, onun şehridir. Edebe çok riayet et!” diye söylemiş.

Hakikaten de ârif kullar Medine-i Münevvere'ye vardıkları zaman “Resûlullah'ın gezdiği yerlere nasıl olur da ayakkabıyla basarız!..” diye ayakkabılarını çıkartırlarmış. Sonra yüksek sesle konuşmazlarmış.

Lâ terfeû asvâteküm fevka savti'n-nebiyyi ve lâ techerû lehû bil-kavli ke cehri ba'düküm li-ba'din en-tahbeta a'mâlüküm ve entüm lâ teş'urûn. “Resûlullah'a, sizin birbirinize bağırdığınız gibi yüksek sesle bağırarak seslenmeyin; sonra amelleriniz heba olur, farkına varmadan o edepsizlikten sevaplarınız gider, heba olur!” diye âyet-i kerîme bildirdiği için Resûlullah'ın hâl-i hayatı ile *ba'de vefâtihi*, vefatından sonra durumu arasında bir fark yoktur. Enbiyâullah kabirlerinde diridirler!

O bakımdan aynı huzurunda bulunmanın edebine sahip olmuşlar. Medine'de seslerini bile çıkartmazlarmış. Çarşı pazarda ârif esnaf alış veriş yaparken *Lâ terfeû asvâteküm*, “Sesinizi Resûlullah'ın sesinden daha yükseğe çıkartmayın, daha yükses sesle konuşmayın” emrine uygun olsun diye fıs fıs yavaş konuşurlarmış.

Bizim beldemizin medâr-ı iftihârıdır ki böyle bir makama sahip bulunuyoruz, kıymetini bilenler uzak başka beldelerden buralara geliyorlar. Arap diyarlarından geliyorlar, Orta Asya'dan geliyorlar, şimdi ziyaretler yapıyorlar, elhamdülillah.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi sevdiği kulların sevgisine daima sahip eylesin. Onların makamlarına, mekânlarına ve mânevî mertebelerine uygun hürmeti yapmayı, sevgilerini saygılarını kalbimizde iyice münasip tarzda bulundurmamayı, o sevgi ve saygıdan, o edepten mahrum olmamayı cümlemize nasip eylesin.

[Yuşa *aleyhisseam*'ın] mübarek makamının ve onun da bağlı bulunduğu Musa *aleyhisselam*'ın ve cümle enbiyâ ve mürselînin sevgisine, şefaatlerine, iltifatlarına da başta Peygamber Efendimiz'in şefaatinden ayrı olarak cümlemizi nail eylesin. O fakîr, rüyada 124 bin peygamberi şefaatçi gösterdiği gibi Allahu Teâlâ hazretleri ötekilere sayısız, hesapsız -sayısı kendisine malum- peygamberlerin şefaatlerine, teveccühlerine cümlemizi nail eylesin.

Bu izahâtı şu bakımdan yapıyorum:

Kitaplar çeşit çeşit sözler söylüyorlar ama konuyu mevzuu ve meseleyi bilen insanın konuşması lazım.

“Acaba Yuşa *aleyhisselam* buralara geldi mi gelmedi mi? Makam mıdır, kabir midir, mezar mıdır, değil midir?..”

Çeşitli sözler söyleniyor da bir kere ruh için mekân ve zaman bahis konusu değildir.

Ruh; *tarfetü'l-aynde mağribi maşırıkı cevelan eder, seyran eder, arş-ı âlânın etrafında devran eder.*

Yes'elûneke ani'r-rûhi kulir ruhu min emri rabbî ve mâ ûtîtüm mine'l-ilmî illâ kalîlâ.

d. Ruh Nedir

Ruh nedir?

Ruhun mahiyeti hakkında insanlara az bilgi verilmiştir ama evliyâullah büyüklerimiz söylediklerini, yazdıklarını biliyoruz. Muhyiddîn-i Arabî hazretlerinin, [Mehmed Zâhid Kotku] Hocamız'ın, daha başkalarının ifadelerini biliyoruz, bu böyledir. Zaman bahis konusu değildir.

Ayrıca bir evliyâullah, bir mürşid-i kâmil, bütün kâinatı avucunun içi gibi görür. Bütün insanların gönülleriyle irtibatlı olur. Onun için hâl-i hayatlarında da Musa *aleyhisselam*'ın, Yuşa *aleyhisselam*'ın buralara gelmesi, buralarda cevelan etmesi, Hızır *aleyhisselam*'la buralarda bulunması pekâlâ mümkündür.

Hani belki tarih kitapları şöyle yazıyor, belki böyle yazıyor... Pekâlâ, mümkündür burasının da tariflere uyan tarafları, benzer tarafı var. Burası hâl-i hayatlarında da onların gezebildiği, ulaşabildiği Hızır *aleyhisselam*'la mülakat eyledikleri yer olabilir.

Ba'de vefatihî.

Vefatlarından sonra da ruh zaten artık tesettür durumuna mecbur kalmıyor. Hani evliyâullah kerametlerini saklarlarmış ki şöhret olmasın! Utanırlarmış, göstermezlermiş ama vefattan sonra artık şöhret afeti, riya, daha başka herhangi bir tehlike bahis konusu olmadığı için ervâh-ı tayyibelerinin, o mübareklerin tasarrufâtı çok aşikâr olarak görünür. Onlar için mekân bahis konusu değildir. Yeter ki kişinin gönlü onları sevsin, saysın; o bağlılık, o ziyaret hemen hâsıl olur.

Onun için “Peygamber Efendimiz’den başka peygamberlerin hakiki kabirleri neresidir, kazarsak taşı çıkar mı çıkmaz mı?..” ayrı mesele ama onu nerede o niyetle ziyaret ederse onun ruhunu ziyaret etmiş olur, o maksat hâsıl olur.

Allahu Teâlâ hazretleri bizi sevdiği kullarının yanından ayırmasın. Sevdiği kullarıyla beraber eylesin. Peygamber Efendimiz’in Livâü’l-hamd’i altında mahşer gününde peygamberlerle, siddîklarla, şehitlerle, salihlerle beraber haşr eylesin. Mahşer gününde, mahşer gününün izdihamına, sıkıntısına, endişelerine, korkularına bizi düşürmesin. Arş-ı âlâsının gölgesinde gölgelendirdiği kullarından eylesin. Bu sevgili kullarıyla *bigayrihisâb*, *duhûl-u evvelîn* ile firdevs-i âlâsına dâhil eylesin. Habîb-i edîbine bizleri komşu eylesin. Bu mübarek peygamberân-ı izâmı da *salavatullâhi ve selâmu* aleyhim *ecmaîn* görmeyi, onların da komşuluğuna ermeyi nasip eylesin, şefaatlerine nail eylesin.

Allah ziyaretlerinizi kabul eylesin, gönüllerimizin ne niyetlerle dolu olduğunu Rabbi-

miz biliyor, gönüllerinizin muradlarını hâsıl eylesin.

Subhâne rabbinâ rabbi'l-izzeti ammâ yesifûn, ve selâmun ale'l-mürselîn, ve'l-hamdülillâhi rabbi'l-âlemîn.

Subhâneke lâ ilme lenâ illâ mâ allemtenâ inneke ente'l-alîmü'l-hakîm.

Rabbenâ tekabbe'l-minnâ ziyârâtinâ bi-hürmeti esrâr-ı sûreti'l-Fâtiha.

Prof. Dr. Mahmud Es'ad COŞAN

8 Şevvâl 1413 / 01.04.1993

[Bütün HADİS DERSLERİ'ne PDF olarak ulaşmak için tıklayınız.](#)

